

Ewa Kierzkowska-Kalinowska

Żarnów, pow. Opoczno. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 7, 233-234

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

obecności hutnika - kowala uprawiającego nawet metalurgię kolorową / jak na to wskazuje znaleziona przed wojną forma odlewnicza wisiora kultowego / w sytuacji istnienia legendy o konflikcie pani z grodziaka z Madonną żarnowiecką - dopuszczają możliwość dopatrywania się w badanym grodziaku uroczyska pogańskiego obsługiwanego przez metalurga - czarownika.

Bliską analogią żarnowieckiego uroczyska pogańskiego może być znany, pomoraki ośrodek kultu pogańskiego na górze Rowokół pod Smoldzinem w okolicach Słupska.

Badania będą kontynuowane.

ŻARNÓW, pow. Opoczno
Stanowisko 1

Instytut Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk
- Ekspedycja Wykopaliskowa
w Radomiu

Badania prowadziła mgr Ewa Kierzkowaka-Kalinowska, Finansował WKZ w Kielcach.
Pierwszy sezon badań, Grodziako wczesno-średniowieczne.

Prace miały charakter ratowniczy. Celem ich było przebadanie niszczonej partii grodziaka oraz zabezpieczenie go przed dalszą dewastacją.

Badania prowadzono w 3 wykopach / nr 1, 2, 3 / o łącznej powierzchni około 40 m². Wykopy nr 1 i 2 założone były w dolnej części północno-wschodniej skarpy grodziaka. Wykop nr 3 usytuowano na wschodniej kulminacji grodziaka.

W wykopie nr 3 na głębokości około 120 - 180 cm odsłonięto fragment drewniano-ziemnego wału przekładkowego w postaci 11 poziomów sprasowanych warstewek drewna poprzedzielanych około 10 cm grubości warstwami gliny, piasku i gliny przemieszanej z piaskiem lub żwirkiem. Belki szerokości około 15 cm układane były pod kątem prostym: duże warstwy w kierunku północ- południe, . . . dwie w kierunku wschód- zachód itd. Odkryty fragment wału stanowi niewątpliwie zewnętrzną część umocnień grodu od strony wschodniej.

W wykopach nr 1 i 2 wydzielono dwie zasadnicze warstwy:

I - miąższości około 1,10 - 1,40 cm, stanowiła brunatna ziemia z zawartością węgielków drzewnych, grudek polepy, drobnych fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej oraz dużej ilości kamieni / otoczaki/;

II - stanowiła glina o różnym zabarwieniu od pomarańczowej do brunatnej i zielonej z wkładkami jasnożółtego piasku oraz kamieniami, występującymi na różnych poziomach.

Układ obu warstw w eksplorowanych wykopach jest podobny. Warstwa I schodzi ukośnie w dół po stoku grodziaka pod kątem 30 - 40°. Analogiczny układ występuje w górnej partii warstwy II, która jednak w dolnej partii jest w przybliżeniu pozioma. W południowo-zachodnim narożniku wykopu nr 1, w spągu warstwy I / na głębokości 110-130 cm/ odsłonięto fragment skupiska kamieni polnych z dużą ilością węgla drzew-

nego, które hipotetycznie uznać można za palenisko położone już w obrębie podgrodzia. W górnej partii warstwy II w wykopie nr 2 znaleziono fragment ceramiki wczesnośredniowiecznej i kość zwierzęcą.

Dotychczasowe badania nie dostarczyły dostatecznych danych by móc interpretować jednoznacznie warstwę II, jako wał przeciwpowodziowy podgrodzia ? czy też jako drogę do grodu ?

ŻMIGRÓD, pow. Milicz

ul. PKWN

patrz

średniowiecze